

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

2003-04-30 Nr. 1040-15-78
Vilnius

Audito užduotis ir aplinka

Vykdamt Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2002-07-03 pavedimą Nr. 1040-15 Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje (toliau ataskaitoje bus vartojama – ministerija) atliktas valstybinis auditas.

Ministerija yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, kurios buveinė yra A.Vivulskio g. 11, Vilnius, kodas – 8860351. Ministerija yra Lietuvos Respublikos vykdomosios valdžios institucija, vykdanči įstatymų ir kitų teisės aktų jai pavestų socialinės apsaugos ir darbo sričių valstybės valdymo funkcijas ir įgyvendina šiose srityse valstybės politiką.

Ministerijai vadovauja ministrė V.Blinkevičiūtė. Ministerijos administracijai nuo 2002-04-26 vadovauja ministerijos valstybės sekretorius R.Kairelis, kuris koordinuoja ir kontroliuoja ministerijos administracijos padalinių veiklą, užtikrina, kad įgyvendinant strateginius veiklos planus optimaliai būtų valdomi ir panaudojami finansiniai, materialiniai, intelektiniai ir informacijos ištekliai bei kontroliuoja ministerijos administracinę ir ūkinę veiklą. Iki 2002-04-26 už ministerijos ūkinę finansinę veiklą buvo atsakingas ministerijos sekretorius V.Rupšys. Ministerijos Finansų ir buhalterinės apskaitos skyriui vadovauja skyriaus vedėja M.Romanovska, kuri teisės aktų nustatyta tvarka garantuoja atskaitomybės teisingumą.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl metinės biudžeto įvykdymo apyskaitos, ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausančių turtą, dalis. Audito tikslas buvo nustatyti, ar Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2002 metų finansinės ataskaitos parodo tikrą bei teisingą būklę ir ar jos sudarytos remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais bei atlikti finansinės atskaitomybės ir sandorių auditą, apimančią teisės aktų laikymosi priežiūrą. Ši ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o finansinės atskaitomybės vertinimas bus pateiktas finansinio audito išvadoje, pateiktoje Valstybinio audito

reikalavimų nustatytu laiku. Tęstų pobūdis ir kiti būdingi audito apribojimai bei apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų (nėra patvirtintų Biudžetinių įstaigų apskaitos standartų) apribojimai apsprendžia įgimtą neišvengiamą riziką, jog kai kurie reikšmingi netikslumai gali likti neaptikti. Auditas suplanuotas ir atliktas taip, kad būtų galima pagrįstai tikėtis, jog ministerijos atskaitomybėje ir apskaitos registruose reikšmingi netikslumai (įskaitant visus reikšmingus netikslumus, atsiradusius dėl klaidų, apgaulės ir apskaitos neatitikimo teisės aktams) bus aptikti. Tačiau auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, nepateikia visiško užtikrinimo, kad bus atskleistos visos reikšmingos klaidos, apgaulės už kurių prevenciją ir išaiškinimą atsakinga ministerijos vadovybė bei neatitikimai teisės aktams.

Audito atlikimo tvarka

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais. Mes ištyrėme vidaus kontrolės aplinką bei vidaus kontrolės procedūras darbo užmokesčio, ilgalaikio turto, sandorių, debitorių – kreditorių (skolininkų, įstaigos skolų), pinigų banke ir kasoje srityse. Audito rizikai sumažinti, atlikome savarankiškas procedūras pagal audito programas, kurios sudarytos darbo užmokesčio, ilgalaikio turto, sandorių, debitorių – kreditorių (skolininkų, įstaigos skolų), pinigų banke ir kasoje srityse bei finansinės atskaitomybės rodiklių atitikimui patikrinti. Audito programos buvo sudarytos įvertinus kontrolės aplinką, vidaus kontrolės procedūras bei jų veikimą, o taip pat atsižvelgiant į patvirtintų asignavimų sumą bei struktūrą. Vadovaujantis racionalia audito strategija bei siekiant užtikrinti audito efektyvumą trumpalaikio turto, išlaidų auditas atliktas audituojant kitas aukščiau išvardintas sritis.

Auditas buvo atliktas šiose ministerijai pavaldžiose įstaigose:

1. Įvaikinimo tarnyboje prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, kurios adresas yra Sodų g. 15, Vilnius, kodas - 8875202.
2. Lietuvos Respublikos trišalės tarybos sekretoriato prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, kurios adresas A.Vivulskio g. 11, Vilnius, kodas – 8872457;
3. Pabėgėlių priėmimo centre, kurio adresas Rukla, Jonavos rajonas, kodas – 8872036.

Mums prieinami įrodymai buvo apriboti šiais požiūriais, t.y. mes negalėjome atrinkti audito pavyzdžių ir atlikti esminių audito procedūrų iš tų lėšų, kurios pervedamos ir mokėjimus vykdo miestų ir rajonų savivaldybės ar jų įgaliotos įstaigos bei lėšų, kurios pervedamos ir mokėjimus vykdo Sodros miestų ir rajonų skyriai bei programų, kurių pirminių dokumentų apskaita mums nebuvo prieinama. Tačiau šių sričių vertinimą mes atlikome per teisės aktais reglamentuotas, ministerijos nustatytas vidaus kontrolės procedūras. Be to, vadovaudamiesi Valstybės kontrolės

įstatymo (1995 m. gegužės mėn. 30 d. Nr. I-907 su vėlesniais pakeitimais) 21 straipsnio nuostatomis bei Valstybinio audito reikalavimų 16 punktu, pasirėmėme audito įmonės UAB „Rödl & Partner“ Sodroje atlikto audito išvadomis. Minėta įmonė savo laiške nurodė, kad atlikę audito procedūras, nepastebėjo reikšmingų neatitikimų, susijusių su valstybės biudžeto lėšų naudojimu 2002 metais.

Mes nereikšime nuomonės dėl ministerijos Išlaidų sąmatos vykdymo balanso 2002 m. sausio 1 d. būklei likučių teisingumo, taip pat mes nedalyvavome 2002 metų inventORIZACIJOJE.

Ministerijos valstybės sekretorius R.Kairelis, atsakydamas į 2002-10-24 paklausimą dėl ministerijos vykdomų kontrolės procedūrų, kurios užtikrintų programoms skiriamų lėšų panaudojimo efektyvumą, taupumą, tikslų pasiekimą bei dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo ir valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos metinės finansinės atskaitomybės audito, nurodė kokių kontrolės priemonių imasi ministerija. Ministerijos vadovybė supranta vidaus kontrolės priemonių svarbą, tačiau mūsų nuomone, jų nepakanka lėšoms, kurios perdedamos miestų ir rajonų savivaldybių bei SODROS atliekamiems mokėjimams, kurių šaltinis yra valstybės biudžeto lėšos.

Finansinės veiklos rezultatai

Ministerijos vykdomoms programoms 2002 metams patvirtinti, gauti asignavimai, padarytos kasinės bei faktinės išlaidos pateikiama 1 lentelėje.

1 lentelė
tūkst. Lt

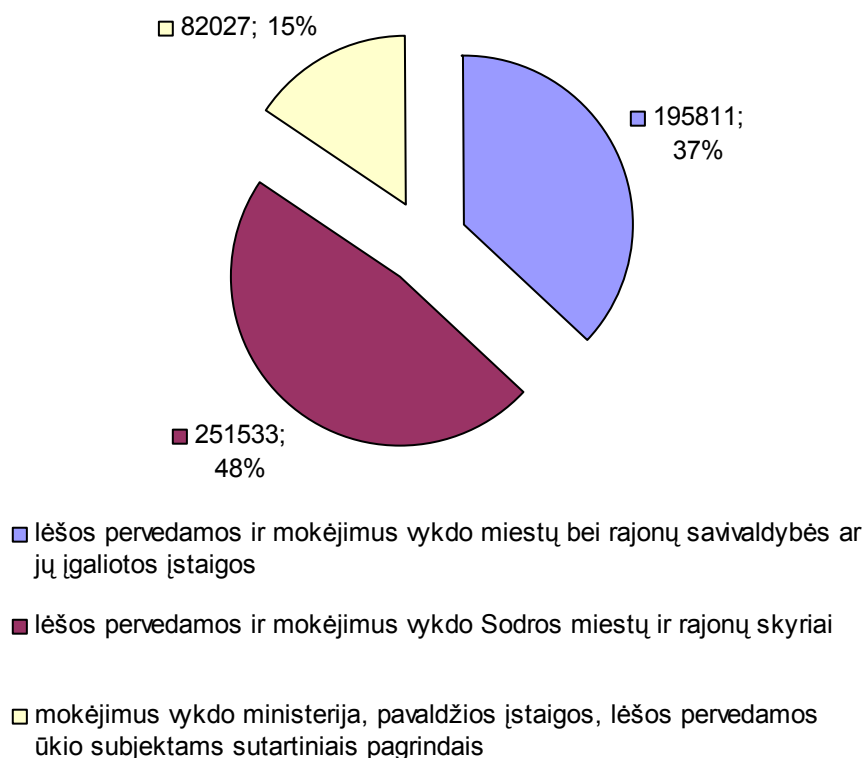
Patvirtinti asignavimai	Gauti asignavimai	Kasinės išlaidos	Faktinės išlaidos
529371,0	505084,0	505071,7	506584,0

Lietuvos Respublikos 2002 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu (2001-12-13 Nr. IX-643) ministerijai patvirtinta 528964,0 tūkst. Lt asignavimų. Iš Vyriausybės rezervo fondo skirta ir gauta 407,0 tūkst. Lt. Paprastųjų išlaidų 235,0 tūkst. Lt ekonomija buvo panaudota nepaprastosioms išlaidoms finansuoti.

Vyriausybės 2002-01-28 nutarimu Nr. 119 Dėl 2002 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal tvirtinamas programas patvirtinimo ministerijai asignavimai patvirtinti 14 programų.

Pagrindinės ministerijos vykdomų programų išlaidų grupės pateikiamos 1 diagramoje.

1 diagrama
tūkst. Lt

Programos 3.1 Valstybinės ir šalpos (socialinės) pensijos bei valstybinė socialinė parama Išlaidų sąmatų įvykdymo 2003-01-01 apyskaitos duomenimis kasinės išlaidos buvo 20858,6 tūkst. Lt, o faktinės 19698,4 tūkst. Lt mažesnės už programai patvirtintą sąmatą. Detalesnė programos patvirtintos sąmatos ir išlaidų analizė pateikiama 2 lentelėje.

2 lentelė
tūkst. Lt

Eil. nr.	Programos, funkcijos pavadinimas, įstaigos pavadinimas	Funkcijos kodas	Patvirtinta sąmata metams	Kasinės išlaidos	Faktinės išlaidos	Pastabos
	1	2	3	4	5	6
1.	Valstybinės ir šalpos pensijos bei valstybinė socialinė parama	01	404517,0	383658,4	384818,6	Skirtumas tarp patvirtintos sąmatos ir kasinių išlaidų 20858,6 tūkst. Lt Skirtumas tarp patvirtintos sąmatos ir faktinių išlaidų 19698,4 tūkst. Lt
2.	Prezidento pensija	06.01.01	80,0	78,8	78,8	Skirtumas tarp patvirtintos sąmatos ir kasinių išlaidų 1,2 tūkst. Lt Skirtumas tarp patvirtintos sąmatos ir faktinių išlaidų 1,2 tūkst. Lt
3.	Lietuvos	06.01.02	14584,0	14454,7	14454,7	Skirtumas tarp patvirtintos

	Respublikos I ir II laipsnio valstybinės pensijos					sąmatos ir kasinių išlaidų 129,3 tūkst. Lt Skirtumas tarp patvirtintos sąmatos ir faktinių išlaidų 129,3 tūkst. Lt
4.	Nukentėjusių asmenų valstybinės pensijos (Sodra)	06.01.03	155321,0	148532,7	148510,5	Skirtumas tarp patvirtintos sąmatos ir kasinių išlaidų 6788,3 tūkst. Lt Skirtumas tarp patvirtintos sąmatos ir faktinių išlaidų 6810,5 tūkst. Lt
5.	Mokslininkų valstybinės pensijos	06.01.08	10023,0	10023,0	10051,7	Faktinės išlaidos viršija patvirtintą sąmatą 28,7 tūkst. Lt
6.	Šalpos (socialinės) pensijos	06.01.09	101290,0	98510,0	99510,0	Skirtumas tarp patvirtintos sąmatos ir kasinių išlaidų 2780,0 tūkst. Lt Skirtumas tarp patvirtintos sąmatos ir faktinių išlaidų 1551,7 tūkst. Lt
7.	Personalinės pensijos	06.01.10	196,0	115,8	115,8	Skirtumas tarp patvirtintos sąmatos ir kasinių išlaidų 80,2 tūkst. Lt Skirtumas tarp patvirtintos sąmatos ir faktinių išlaidų 80,2 tūkst. Lt
8.	Privalomojo draudimo įmokos už asmenis draudžiamus valstybės lėšomis (Sodra)	06.01.20	43247,0	41190,9	41190,9	Skirtumas tarp patvirtintos sąmatos ir kasinių išlaidų 2056,1 tūkst. Lt Skirtumas tarp patvirtintos sąmatos ir faktinių išlaidų 2056,1 tūkst. Lt
9.	Slaugos pašalpos	06.01.24	19187,0	17990,0	18036,8	Skirtumas tarp patvirtintos sąmatos ir kasinių išlaidų 1196,4 tūkst. Lt Skirtumas tarp patvirtintos sąmatos ir faktinių išlaidų 1150,2 tūkst. Lt
10.	Lėšos lengvatoms, teikiamoms įvairių kategorijų asmenims, dengti	06.01.30	3063,0	2031,4	2052,1	Skirtumas tarp patvirtintos sąmatos ir kasinių išlaidų 1031, tūkst. Lt Skirtumas tarp patvirtintos sąmatos ir faktinių išlaidų 1010,9 tūkst. Lt
11.	Lėšos lengvatoms, teikiamoms įvairių kategorijų asmenims, dengti (Sodra)	06.01.30	22142,0	22142,0	22139,5	Skirtumas tarp patvirtintos sąmatos ir faktinių išlaidų 2,5 tūkst. Lt
12.	Kitos socialinės paramos išmokos	06.01.40	14584,0	8602,6	8463,6	Skirtumas tarp patvirtintos sąmatos ir kasinių išlaidų 5981,4 tūkst. Lt Skirtumas tarp patvirtintos sąmatos ir faktinių išlaidų 6120,4 tūkst. Lt
13.	Kitos socialinės paramos išmokos (žalos atlyginimas (Sodra))	06.01.40	20800,0	19985,9	19985,9	Skirtumas tarp patvirtintos sąmatos ir kasinių išlaidų 814,1 tūkst. Lt Skirtumas tarp patvirtintos sąmatos ir faktinių išlaidų 814,1 tūkst. Lt

Pastaba. Pati ministerija tiesiogiai vykdo 2 ir 3 eilutėje nurodytus mokėjimus, prie Sodros miestų ir rajonų skyrių atliekamų mokėjimų nurodyta „Sodra“, likusius mokėjimus vykdo miestų ir rajonų savivaldybės.

Pagal valstybės funkciją 06.01.40 (kitos socialinės paramos išmokos, lėšas ministerija perveda savivaldybėms, kurios ir atlieka mokėjimus) kasinės 2002 m. išlaidos mažesnės už patvirtintą sąmatą metams, įskaitant patikslinimą 5981,4 tūkst. Lt. Pagal ministerijos pateiktą paaiškinimą, buvo suplanuotas didesnis nei faktiškai panaudotas lėšų poreikis todėl, kad buvo manoma jog pašalpas už žuvusius rezistentus bus baigta mokėti 2003 metais, t.y. taip kaip numato įstatymas. Audito metu išsiaiškinta, kad nebuvo tiksliai žinoma kiek ir kokios rūšies prašymų planuoja išnagrinėti Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro Rezistentų teisių komisija. Neesant pakankamai glaudaus bendradarbiavimo tarp atsakingų institucijų, valstybės biudžeto lėšų poreikis buvo numatytas ne tiksliai, todėl susidarė reikšmingas skirtumas tarp patvirtintų asignavimų bei kasinių, faktinių išlaidų. Pagal valstybės funkciją 06.01.03 (nukentėjusių asmenų valstybinės pensijos, mokėjimus atlieka Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos skyriai) kasinės išlaidos 6788,3 tūkst. Lt mažesnės už patvirtintus asignavimus. Pagal minėtos valdybos direktoriaus pavaduotojos laikinai einančios direktoriaus pareigas Č.Zabulėnienės pasirašytą aiškinamąjį raštą toks skirtumas susidarė dėl mažesnio nei planuota vidutinės pensijos dydžio. Iš viso Socialinio draudimo fondo valdybos atliekamų mokėjimų (pagal visas funkcijas) kasinės išlaidos mažesnės už patvirtintus asignavimus 9659,2 tūkst. Lt. Aiškinamajame rašte pagrindinėmis to priežastimis nurodyta – mažesnis nei planuotas vidutinės pensijos dydis, mažesnis nei planuota apdraustųjų skaičius bei tai, kad valdyba neturėjo tikslios informacijos apie išmokėtas žalos atlyginimo sumas. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad valdyba aiškinamajame rašte už 2001 metus viena iš sąmatos viršijimo priežasčių taip pat nurodė kintantį valstybinių išmokų gavėjų skaičių. Tokiu būdu valdyba, iš esmės du metus iš eilės nurodė tą pačią priežastį, t.y. kintantį išmokų gavėjų skaičių. Ministerija, kaip asignavimų valdytoja, turi įdiegti vidaus kontrolės procedūras, kurios užtikrintų tikslesnį ir geresnį programai Valstybinės ir šalpos (socialinės) pensijos valstybės biudžeto lėšų planavimą.

Ministerija strateginiame plane numatė vertinimo kriterijus. Prie suvestinės metinės atskaitomybės pateikė programų uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijų įvykdymo ataskaitą bei, vadovaujantis Vyriausybės įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybei buvo pateikta ministerijos 2002 metų veiklos ataskaita, kurioje lyginami gauti programų vykdymo rezultatai su strateginiame veiklos plane numatytais vertinimo kriterijais.

Klausimai įtakoję audito išvadą

Teisės aktuose numatytiems mokėjimams atlikti Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai 2002 metais buvo patvirtinta 251,5 mln. Lt arba 48% ministerijos biudžeto, perduota 241,9 mln. Lt.

Vyriausybės 2002-04-15 nutarimu Nr. 530 patvirtintų Lietuvos Respublikos Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių 36 punktas nurodo, kad ne vėliau kaip iki kiekvienų metų balandžio 10 dienos, turi būti atliekamas nepriklausomas Valstybinio socialinio draudimo fondo ir valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos metinės finansinės atskaitomybės auditas. Auditą organizuoja Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, todėl ir buvo kreiptasi į ministeriją su prašymu pateikti sutartį tarp minėtos valdybos ir audito įmonės. Vadovaujantis Valstybės kontrolės įstatymo (1995-05-30 Nr. I-907) 21 straipsnio nuostatomis bei siekiant sumažinti ministerijoje atliekamo audito apimties apribojimus, buvo kreiptasi į minėtoje valdyboje auditą atlikusią auditą įmonę dėl informacijos apie auditą, susijusio su valstybės biudžeto lėšomis, apimtis, procedūras pateikimo. Taip pat buvo paprašyta pateikti audito išvados ir laiško vadovybei kopijas. Be to, susipažinus su ministerijos Vidaus audito tarnybos 2003 metų I ketvirčio darbų planais, buvo pasiūlyta atliekant plane numatytą auditą minėtoje valdyboje, į programą įtraukti pensijų, žalos atlyginimo, t.y. mokėjimų kuriuos vykdo minėta valdyba, o šaltinis yra biudžeto lėšos, klausimus.

Rastos klaidos, nustatyti pažeidimai ir netikslumai

Ministerija pervesdama lėšas kitoms institucijoms, ne ministerijai pavaldžioms įstaigoms, sutartyse numatytiems darbams ir užduotims atlikti, savo apskaitoje tai atvaizdavo kaip finansavimą. Minėtų operacijų atvaizdavimui apskaitoje naudojo 140 subsąskaitą, kuri pagal Finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintą Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 160 punktą turi būti naudojama vertybinių popierių apskaitai. Tokiu būdu 2002 metais buvo pervesta ir apskaityta 437261,7 tūkst. Lt. Su įstaigomis, kurioms ministerija pervedė lėšas, buvo sudarytos sutartys, išskyrus lėšoms, kurios pervedamos Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai (Sodra) ir miestų bei rajonų savivaldybėms. Sutartyse numatytas atsiskaitymo už panaudotas lėšas būdas – forma Nr. 2, kur įstaigos parodydavo ir faktines išlaidas bei ataskaitos už atliktus darbus, veiklos ataskaitos. Ministerija faktines išlaidas nurašydavo kas mėnesį gavusi formas Nr. 2. Tuo būdu, ministerija taip pervesdama ir apskaitydama lėšas nesilaikė Biudžetinių įstaigų įstatymo (1995-12-05 Nr. I-1113) 8 straipsnio, Biudžeto sandaros įstatymo (2000-07-11 Nr.

VIII-1821) 5 straipsnio 1 punkto nuostatų, Finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 160 punkto reikalavimų.

Atskirais atvejais ministerijoje ūkinių operacijų apskaitai buvo naudojamos netinkamos buhalterinės sąskaitos. Įvertinus klaidų pobūdį nustatyta, kad tai yra atsitiktinės, ne sisteminės klaidos, todėl jos nebuvo ekstrapoliuotos į visumą. Klaidos ištaisytos 2002 m. audito metu, surašant buhalterines pažymas, o savo sumine išraiška neturėjo įtakos 2002 metų finansinės atskaitomybės teisingumui.

Audito, atlikto Trišalės tarybos sekretoriате prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, metu nustatyta, kad minėtas sekretoriatas nesilaikė Finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 130-132, 199, 202, 260-262 punktų reikalavimų, lėšas gautas iš ministerijos pavedimams atlikti sumoje 67,2 tūkst. Lt laikė biudžetinėje sąskaitoje banke ir apskaitė biudžetinių lėšų apskaitai skirtose sąskaitose. Dėl šios priežasties Išlaidų sąmatų vykdymo 2003-01-01 balanso 34 eilutėje neteisingai atvaizduotas subsąskaitos 230 „Finansavimas iš biudžeto“ likutis.

Šie aukščiau išdėstyti pavyzdžiai rodo, kad ministerijoje nebuvo sukurta pakankamai vidaus kontrolės procedūrų užtikrinančių, kad ūkinių operacijų apskaita būtų vykdoma vadovaujantis teisės aktų nustatyta tvarka.

Kiti pastebėjimai

Ministerija 2002-12-03 sudarė sutartį Nr. 2KV-3/203 su Lietuvos teisės universitetu „Dėl kvalifikacijos kursų organizavimo“, pagal kurią kursuose iš viso turėjo dalyvauti 180 klausytojų, iš jų 2002-12-17 - 60 teismų atstovų. Audito metu buvo pateiktas 60 dalyvių sąrašas, kuriame nurodyti 7 teisėjai, 2 prokuratūros darbuotojai bei 51 asmuo, kurių užimamos pareigos: socialinio darbo organizatoriai, soc.rūpybos inspektoriai, seniūnijų specialistai ir kiti. Ministerija iš 2.3 programos lėšų už kursų organizavimą iš viso sumokėjo 11520,0 Lt. Pagal pateiktus dokumentus ministerija įvykdė savo sutartinius įsipareigojimus, t.y.užtikrino reikiamą dalyvių skaičių. Tačiau, neneigiant to, kad kursai bei įvairūs mokymai yra reikalingi įvairių sričių atstovams, prieš pasirašant sutartis reikia geriau išanalizuoti kokio tikslo siekiama ir, ar panaudotos lėšos duos maksimalią naudą. Ministerijos atsakingi darbuotojai turėtų geriau iširti poreikį, o ministerijos vadovybė po to pasirašytų sutartis.

Ministerija pateikė Finansų ministerijai 2002 metų atskaitomybę, tačiau joje nėra atžymų apie atskaitomybės gavimą. Ministerijai pavaldžios įstaigos pateikė atskaitomybes ministerijos nustatytais terminais, tačiau jose taip pat nėra atžymų apie gavimą.

Priėmus Vyriausybės įstatymo (1994-05-19 Nr. I-464) atskirų straipsnių pataisas, ministerijoje 2002 metais įvyko reikšmingi vadovybės funkciniai, personalo pokyčiai. To išdavoje pasikeitė funkcijų ir atsakomybių pasidalijimas tarp viceministro, ministerijos valstybės sekretoriaus, ministerijos sekretorių. Tačiau dar nepatvirtintas detalus funkcijų ir atsakomybių tarp minėtų pareigūnų pasiskirstymas. Atskirų ministerijos skyrių nuostatuose nurodytas pavaldumas neatitinka ministerijos nuostatams, t.y. nurodyta, kad vadovai pavaldūs ministerijos sekretoriui, tačiau ministerijos nuostatai nurodo, kad ministerijos administracijai vadovauja ministerijos valstybės sekretorius. Atskirų departamentų, skyrių nuostatuose nurodyta, kad darbuotojai asmeniškai atsakingi už ministerijos darbo reglamento laikymąsi, tačiau minėtas reglamentas dar nėra patvirtintas. Kadangi tai susiję su darbuotojų atsakomybe todėl, mūsų nuomone, nuostatuose neturėtų būti deklaratyvių nuostatų.

Ministerijoje darbo užmokestį priskaito ir darbo užmokesčio apskaitos registrą tvarko tas pats apskaitos skyriaus darbuotojas, nėra nustatyta gaunamų ir siunčiamų sąskaitų - faktūrų, PVM sąskaitų – faktūrų registracijos tvarka.

Pasiūlymai ir rekomendacijos dėl vidaus kontrolės stiprinimo

- Patvirtinti detalių funkcijų ir atsakomybių tarp ministerijos viceministro, valstybės sekretoriaus, sekretorių pasiskirstymą.
- Baigti rengti ir patvirtinti ministerijos darbo reglamentą.
- Skyrių ir departamentų nuostatus suderinti su nauja ministerijos nuostatų redakcija.
- Lėšas ne ministerijai pavaldžioms įstaigoms pervesti tik sutartiniais pagrindais.
- Ministerija planuodama valstybės biudžeto lėšų poreikį turėtų raštu kreiptis į susijusias institucijas dėl reikalingos informacijos pateikimo.
- Kadangi ministerija yra atsakinga už programų vykdymą, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų panaudojimą, ministerija turėtų sukurti vidaus kontrolės procedūrų sistemą, kuri užtikrintų biudžeto lėšų, kurios pervedamos Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai, miestų ir rajonų savivaldybėms, jų vykdomoms išmokoms, planavimo, panaudojimo kontrolę.
- Prieš pasirašant sutartis dėl kvalifikacijos kursų organizavimo, geriau išanalizuoti kokio tikslo siekiama ir, ar panaudotos lėšos duos maksimalią naudą. Ministerijos atsakingi darbuotojai turėtų geriau ištirti poreikį, o ministerijos vadovybė po to pasirašytų sutartis.
- Siekiant išvengti, kad nebūtų neužregistruotų ūkinių operacijų, registruoti gaunamas ir siunčiamas PVM sąskaitas-faktūras, sąskaitas – faktūras.

- Siūlome atskirti darbo užmokesčio priskaitymo ir apskaitos procedūras.

Finansinio audito 4-ojo departamento direktorė

Vita Jurkevičienė

Vyriausioji valstybinė auditorė

Jolita Skapaitė

Susipažinome:

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Vilija Blinkevičiūtė

2003 m. balandžio mėn.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

valstybės sekretorius

Rimantas Kairelis

2003 m. balandžio mėn.

Finansų ir buhalterinės apskaitos

skyriaus vedėja Marija Romanovska

2003 m. balandžio mėn.